

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29

20 вересня 2019 року

м. Херсон

РІШЕННЯ

№ 73

Відповідно до статті 133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з метою виконання завдань щодо здійснення контролю за організацією діяльності судів робоча група Ради суддів України у складі членів комітету з питань дотримання етичних норм, запобігання корупції і врегулювання конфлікту інтересів Дьомич Л.М. та комітету з питань статусу суддів, дотримання прав працівників судів Головенка О.Д. вивчила ситуацію, що склалась у Чернігівському окружному адміністративному суді.

Завданням Робочої групи було: надання методичної допомоги колективу суддів в організації роботи суддівського самоврядування; виявлення причин та умов, що сприяють у його неналежному функціонуванні; напрацювання рекомендацій у вирішенні проблеми.

За результатами проведеної робочої наради за участю суддів Чернігівського окружного адміністративного суду встановлено наступне.

Чисельний склад суду становить 13 суддів: Баргаміна Наталія Миколаївна, Бородавкіна Світлана Володимирівна, Житняк Лариса Олександрівна, Заяць Олександр Володимирович, Клопот Сергій Леонідович, Лобан Дмитро Вікторович, Непочатих Василь Олександрович, Падій Валентина Василівна, Поліщук Людмила Олександрівна, Скалозуб Юрій Олександрович, Соломко Ірина Іванівна, Тихоненко Оксана Михайлівна, Ткаченко Ольга Євгеніївна.

Очолює суд з жовтня 2016 року суддя Скалозуб Юрій Олександрович.

Протягом 2019 року до Ради суддів України надійшло понад 15 звернень. У своїх зверненнях судді Чернігівського окружного адміністративного суду Баргаміна Н.М. та Непочатих В.О. вказують на те, що збори суддів не вирішують питання про включення їх до різних постійно діючих колегій.

Збори суду, сторони у справах у своїх зверненнях вказують на заявленні судьями безпідставних, на їх думку, самовідводів.

Національне агентство з питань запобігання корупції звертається з приводу можливих фактів порушення вимог антикорупційного законодавства.

Суддя Чернігівського окружного адміністративного суду Баргаміна Наталія Миколаївна на посаді з липня 2009 року. Указом Президента України від 28 вересня 2017 року № 294/2017 призначена на посаду судді безстроково.

Суддя Чернігівського окружного адміністративного суду Непочатих Василь Олександрович на посаді з серпня 2008 року. Постановою Верховної Ради України від 06 червня 2013 року № 326 - VII призначений на посаду судді безстроково.

Відповідно до рішення зборів суддів Чернігівського окружного адміністративного суду судді Непочатих В.О. та Баргаміна Н.М. визначені до постійно діючої колегії № 4.

У зверненнях судді Непочатих В.О. та Баргаміної Н.М. від 09 листопада 2017 року та від 18 березня 2019 року до Ради суддів України повідомили, що між ними склались близькі стосунки, однак сімейного характеру вони не мають, оскільки не відповідають установленим формальним ознакам (не проживають спільно та ними не зареєстровано шлюбу). В деклараціях родинних зв'язків відомості стосовно один одного відсутні.

Зважаючи на викладену інформацію, Радою суддів України роз'яснено листом від 02 травня 2019 року № 9рс-76/19 про існування у суддів Непочатих В.О. та Баргаміної Н.М. приватного інтересу, зумовленого позаслужбовими стосунками, які за своїм характером можна ототожнити зі стосунками близьких осіб, а відтак про існування конфлікту інтересів при розгляді справ.

З метою його врегулювання, суддям рекомендовано уникати спільної участі в розгляді справ, у порядку, визначеному процесуальним законом (у спосіб самовідводу). Так як, персональний склад постійної колегії відповідно до частини третьої статті 31 Кодексу адміністративного судочинства України, визначається зборами суддів відповідного суду, Радою суддів України роз'яснено про необхідність звернутися до зборів суддів з питанням зміни постійної колегії суддів. Тим більше, що в межах штатної чисельності суду можливо утворити колегії, в які вказані судді не будуть входити одночасно.

Під час візиту робочої групи 01 серпня 2019 року з'ясовано, що Баргаміна Н.М. 15 травня 2019 року довела зборам суддів позицію Ради суддів України з приводу наявності у діяльності суддів Непочатих В.О. та Баргаміної Н.М. конфлікту інтересів та способи його врегулювання, викладені у відповіді від 02 травня 2019 року № 9рс-76/19. Однак, зазначену інформацію не взято до уваги, персональний склад колегій не змінено.

З інформації суду виходить, що судді Непочатих В.О. та Баргаміна Н.М. неодноразово звертались до зборів суддів з питанням щодо визначення їх до різних постійних колегій через існування між ними позаслужбових стосунків: 13 грудня 2017 року, 06 березня 2019 року, 15 травня 2019 року.

Проте, збори суддів Чернігівського окружного адміністративного суду, ігноруючи роз'яснення Ради суддів України, питання зміни постійної колегії суддів не вирішували.

Натомість, як з'ясовано робочою групою, головою суду 10 квітня 2019 року включено до порядку денного зборів суддів питання, про звернення до

Ради суддів України з пропозицією рекомендувати перевести суб'єктів конфлікту інтересів Непочатих В.О. або Баргаміну Н.М. в інший суд, у зв'язку з постійним заявленням самовідводів суддями Непочатих В.О. та Баргаміною Н.М. та неможливістю розгляду справ, які відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України підлягають колегіальному розгляду, у постійних колегіях за їх участі.

Персональний склад постійної колегії, до складу якої входять судді Непочатих В.О. та Баргаміна Н.М. не змінено дотепер, а тому конфлікт інтересів судді врегульовують у процесуальний спосіб, що відповідає роз'ясненням, які надані Радою суддів України.

Під час робочої наради присутнім суддям Чернігівського окружного адміністративного суду надано роз'яснення, що при визначенні наявності чи відсутності конфлікту інтересів слід виходити з приватного інтересу судді, який розглядає конкретну справу, та можливості впливу такого приватного інтересу на об'єктивність чи неупередженість його рішення. Суддя самостійно аналізує ступінь свого приватного інтересу, а тому і рішення щодо обрання конкретного процесуального способу врегулювання конфлікту інтересів залишається на розсуд самого судді.

За підсумками робочої наради обговорено шляхи вирішення конфлікту у суді, роз'яснені наслідки не врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суддів. При спілкуванні з робочою групою судді Чернігівського окружного адміністративного суду погоджувались про неможливість Баргаміної Н.М. та Непочатих В.О. бути в складі однієї колегії, через наявний конфлікт інтересів, який необхідно врегулювати зборами суддів.

Робочою групою рекомендовано скликати якнайшвидше збори суддів для вирішення питання визначення суддів Непочатих В.О. та Баргаміної Н.М. до різних складів постійних колегій.

Проте, зі звернення Непочатих В.О. та Баргаміної Н.М. від 15 серпня 2019 року № 9рс-2122/19, Раді суддів України стало відомо, що на зборах суддів, які відбулись 15 серпня 2019 року, голова суду Скалозуб Ю.О. вніс до порядку денного зборів суддів Чернігівського окружного адміністративного суду питання щодо укомплектування колегії суддів, до складу якої він входить як суддя. Зазначена пропозиція підтримана зборами суддів і вирішена одноголосно 9 голосів з 9. Пропозиція судді Баргаміної Н.М. про переведення її до іншої постійної колегії, в склад якої не входить Непочатих В.О., підтримана не була (8 суддів з 9 утримались від голосування).

Тобто, незважаючи на роз'яснення Ради суддів України, ситуація щодо визначення суддів Непочатих В.О. та Баргаміної Н.М. у різні постійні колегії, вкотре лишилась не вирішена.

Частиною першою статті 128 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» визначено, що збори суддів – зібрання суддів відповідного суду, на якому обговорюються питання внутрішньої діяльності цього суду та приймають колективні рішення з обговорюваних питань.

Визначення персонального складу постійної колегії суддів відноситься виключно до повноважень зборів суду. Самоусунення суддів від цих обов'язків є категорично неприйнятними. Така поведінка не відповідає високому статусу судді та засадам суддівського самоврядування. Тим більше, судді повинні розуміти, що будь-яка конфліктна ситуація не додає авторитету ні їм особисто, ні судовій владі в цілому.

Згідно зі статтею 1 Кодексу суддівської етики, суддя повинен бути прикладом неухильного дотримання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Наведені факти свідчать про неналежне функціонування суддівського самоврядування в Чернігівському окружному адміністративному суді, що у свою чергу впливає на незалежність судді з огляду на пункт 9 частини п'ятої статті 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України Дьомич Л.М. про вивчення ситуації, що склалась у Чернігівському окружному адміністративному суді, відповідно до статті 133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого Х позачерговим з'їздом суддів України 16.09.2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України,

в и р і ш и л а:

1. Інформацію члена Ради суддів України Дьомич Л.М. про вивчення ситуації, що склалась у Чернігівському окружному адміністративному суді, взяти до відома.

2. Затвердити результати перевірки робочої групи Ради суддів України за зверненнями суддів Непочатих В.О. та Баргаміної Н.М., викладені у довідці.

3. Звернути увагу суддів Чернігівського окружного адміністративного суду на необхідність дотримання вимог статті 128 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у частині повноважень зборів суддів, якою передбачено, що до компетенції зборів суддів відноситься обговорення внутрішньої діяльності суду, у тому числі роботи конкретних суддів, вирішення питань пов'язаних з конфліктом інтересів у їх діяльності, а доведення конфліктної ситуації в суді між судьями без знаходження порозуміння та створення нестерпних умов роботи для окремих суддів, а так само ухилення від врегулювання такої конфліктної ситуації є порушенням правил суддівської етики та діями, які порочать звання судді та підривають авторитет судової влади і суду.

4. Рекомендувати:

- голові Чернігівського окружного адміністративного суду скликати збори суддів до **01 жовтня 2019 року**. Провести збори за участю представника Ради суддів України, про що завчасно повідомити Раду;

- суддям Чернігівського окружного адміністративного суду: Бородавкіній Світлані Володимирівні, Житняк Ларисі Олександрівні, Заяць Олександрю Володимировичу, Клопоту Сергію Леонідовичу, Лобану Дмитру Вікторовичу, Падій Валентині Василівні, Поліщук Людмилі Олександрівні, Скалозубу Юрію Олександровичу, Соломко Ірині Іванівні, Тихоненко Оксані Михайлівні, Ткаченко Ользі Євгеніївні вирішити питання щодо визначення суддів Непочатих Василя Олександровича та Баргаміної Наталії Миколаївни до різних постійних колегій суддів.

5. У випадку невиконання пунктів 3-4 цього рішення, рекомендувати голові Ради суддів України звернутись до Вищої ради правосуддя зі скаргою на дії суддів Чернігівського окружного адміністративного суду, які ухиляються від вирішення питань, віднесених до повноважень зборів суддів (органу суддівського самоврядування).

**Голова
Ради суддів України**

Б.С. Моніч